

Notat

Til Økonomiudvalget og Teknik- og Miljøudvalget

Orientering om statens udviklingsforsøg med roadpricing for personbiler i Danmark

12-09-2022

Sagsnummer i F2
2022 - 11785

Resumé

Økonomiudvalget og Teknik- og Miljøudvalget orienteres om statens udviklingsforsøg med roadpricing for personbiler i Danmark. Formålet med forsøget er at afprøve forskellige takstsystemer og undersøge effekterne. Det er DTU og Sund & Bælt, som skal gennemføre forsøget i perioden 2022-2025. Geografisk vil forsøget omfatte en del af Storkøbenhavn og tilsvarende ved Aarhus. Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen har deltaget i orienteringsmøder i foråret 2022 med DTU og Sund & Bælt og vil løbende søge inddragelse i udviklingsforsøget. Når der foreligger resultater af forsøget, orienteres kommunen.

Dokumentnummer i F2
1750994

Sagsnummer eDoc
2022-0255257

Sagsbehandler
Jarl Zinn

Sagsfremstilling

Regeringen (Socialdemokratiet) indgik den 4. december 2020 en politisk aftale med Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten om 'Grøn omstilling af vejtransporten'. En del af aftalen omfatter et udviklingsforsøg med roadpricing for personbiler. Aftalepartierne er enige om, at roadpricing vil være en bedre måde at beskatte trængsel og skades- og sundhedsomkostninger forbundet med kørsel. I Finanslov 2021 blev der afsat 20 mio. kr. til udviklingsforsøget. I slutningen af februar 2022 blev DTU Transportdivision og Sund & Bælt valgt til at gennemføre det nationale udviklingsforsøg.

DTU og Sund & Bælt peger på, at forsøget skal give en samlet evaluering af muligheder for roadpricing (kørselsbaserede vejafgifter), og der vil blandt andet være fokus på teknologi, systemmæssige omkostninger, gennemførlighed i praksis, brugeradfærd og brugerforståelse af systemet, håndtering af privacy samt samfundsøkonomi og fordelings effekter.

ØKF Team Mobilitet (2390)

Udviklingsforsøget gennemføres i perioden 2022-2025 og indeholder fire faser: design, udvikling, test og pilot, samt evaluering jf. tabel 1.

Faser	2022				2023				2024				2025		
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
Design															
Udvikling															
Test & pilot															
Gennemførelse															
Evaluering															

Tabel 1 Udviklingsforsøg gennemføres i perioden Q1 2022 - Q3 2025.

Geografi og takster

Udviklingsforsøget vil i designfasen teste flere forskellige geografier: Storkøbenhavn, Aarhus og landsdækkende. Der vil blive testet med flere takststrukturer og -niveauer. De primære testområde er miljøzonerne i København og Aarhus, hvor kontrolteknologi mv. allerede er på plads med miljøzonekameraer, ligesom det er her trængsel og øvrige eksterne omkostninger er størst. Desuden vil der indgå en udvidelse med inddragelse af forstæder (lavere takst) samt udvidelse til fuldt nationalt niveau (laveste takst).

Forsøget omhandler personbiler og vil involvere ca. 2.500 forsøgspersoner, der vil få tildelt et kørselsbudget i rede penge, som de kan vælge at bruge på kørsel med takster eller få udbetalt ved at spare på kørslen. Der gennemføres tre testperioder á 12 uger: 1 basisperiode og to forskellige roadpricingsystemer: Et tidsbaseret og et kilometerbaseret.

Involvering af aktører

DTU og Sund & Bælt ønsker at inddrage Københavns og Aarhus kommuner samt omegnskommuner, styrelser, ministerier, interesseorganisationer og eksperter.

Interessenter og opmærksomhedspunkter

Trængselskommissionen (2013) og Produktivitetskommissionen (2014) har anbefalet national roadpricing for at kunne håndtere den stigende trængsel i vejinfrastrukturen. Ligeledes har den af regeringen nedsatte ekspertgruppe *Mobilitet for fremtiden*, i 2018 peget på roadpricing som en potentiel løsning på trængselsudfordringer. Senest har *Kommission for grøn omstilling af personbiler* i februar

2021 foreslået at arbejde videre med roadpricing. Det er i vid udstrækning Kommission for grøn omstillings model, som testes i udviklingsforsøget.

Borgerrepræsentationen bestilte i overførselssagen 2018/2019 i forbindelse med Lynetteholm-arbejdet en analyse af de trafikale effekter i København af et nationalt roadpricingsystem. Borgerrepræsentationen tilkendegav ved afrapportering af analysen i 2020, at man gerne ser national roadpricing indført i Danmark, og at København gerne vil indgå som testområde.

Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen har deltaget i orienterende møder med DTU og Sund & Bælt i 2022 om udviklingsforsøget. Forvaltningerne har peget på vigtigheden af kommunens inddragelse.

Økonomi

Denne orientering har ikke i sig selv økonomiske konsekvenser for Københavns Kommune.

Videre proces

Det er aftalt, at Københavns Kommune inddrages i det videre arbejde bl.a. for at give input til forsøgets afvikling, fx oplysninger om større vejarbejder, lukning af vejnet mv. Hertil at København præsenteres for delresultater, når de foreligger og løbende orienteres om status i udviklingsforsøget. Forvaltningerne vil løbende søge øget indflydelse i udviklingsforsøget. Sund & Bælt har oplyst, at følgegruppe hvori bl.a. København indgår, forventes indkaldt til møde i april 2023, hvor det vurderes at der vil være ny information. Hertil vil København blive orienteret, når forligspartier bag aftalen om udviklingsforsøget, orienteres.